

15 lipca 1925 r.

2

URZĄD PATENTOWY

C096, 35/36

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 1683.

Actien-Gesellschaft für Anilin-Fabrikation
(Berlin, Niemcy).

Kl. 22 a ~~10~~ 35/36

Sposób otrzymywania barwników trójazowych.

Zgłoszono 29 września 1921 r.

Udzielono 28 lutego 1925 r.

Pierwszeństwo: 4 czerwca 1915 r. (Niemcy).

Według danych patentu niemieckiego 237560, kl. 8 można otrzymać barwniki o składzie:

para dwuamina { azo-kwas-1-amino-8-oksy-
naftalino-2-4-dwusulfo-
nowy
azo-*m*-dwuamina,

która po obrobieniu ich na włóknie nitro-dwuazobenzolem daje zabarwienie niebieskoczarne. Ponieważ barwniki izomeryczne, pochodzące z kwasu 1-amino-8-oksy-naftalino-3.6-dwusulfonowego, dają zabarwienie brunatnoczarne, więc otrzymywanie zabarwienia niebieskoczarnego zależnem jest od użycia tylko 1 mola związku dwuazowego w stosunku do kwasu 1-amino-8-oksy-naftalino-2. 4-dwusulfonowego.

Obecnie okazało się, iż barwniki trójazowe o składzie:

związek 4.4¹ { azo-kwas 1.8-dwuoksy-
dwuaminoazowy { nafta - lino-sulfonowy
azo-*m*-dwuamina

pomimo zdolności łączenia się kwasu 1.8-dwuoksy-naftalino-sulfonowego z 2 molami związku dwuazowego, dają po obrobieniu ich wybarwień pełne odcienie czarne do niebieskoczarnych, które nie tylko że są piękniejsze od zabarwień, otrzymywanych według patentu niemieckiego 237560, lecz również przewyższają je pod względem odporności na działanie ługów, a szczególnie odpornością na działanie światła. Barwniki te wykazują również większą odporność od barwników wieloazowych, pochodzących z acydylo-dwuamin wzgl. nitroamin po-

chodnych kwasu. 2-amino-5-oksynaftalino-7-sulfonowego i *m*-dwuamin.

Barwniki te otrzymuje się bądź drogą sprzęgania po uprzednim dwuazowaniu związków 4.4¹ dwuaminoazowych z 1 molem kwasu 1-8-dwuoksynaftalinosulfonowego i 1 molem *m*-dwuaminy, bądź też w ten sposób, iż związek 4¹ nitro lub 4¹-acydyloamino-4-aminoazowy po uprzednim dwuazowaniu sprzęga się z kwasem 1-8-dwuoksynaftalinosulfonowym, poczem redukuje nitrogrupę względnie odczepia grupę acydylową, produkt przejściowy dwuazuje i wreszcie łączy z *m*-dwuaminą.

P r z y k ł a d.

Barwnik jednoazowy, otrzymany ze związku dwuazowego i z 13, 8 cz. 4-nitroaniliny przez sprzężenie z 13,7 cz. 3-amino-4-metoksy-1-metylobenzolu, po zredukowaniu nitrogrupy dwuazuje się podwójnie 130 cz. kwasu solnego 12° Bé i 13,8 cz. azotynu sodowego i łączy w produkt przejściowy z początku z 36,4 cz. 1-8-dwuoksynaftalino-3-6-dwuoksulfonianu sodowego, poczem

dodaje 12 cz. *m*-fenylenodwuaminy i 52 cz. bezwodnego węgla sodowego. Przeróbka barwnika odbywa się w sposób zwykły.

Wybarwienie po obrobieniu *p*-nitrodwuazobenzolem staje się niebieskoczarne; barwnik podobny z kwasu 1-8-dwuoksynaftalino-4-sulfonowego daje odcienie czarne bardziej głębokie.

Z a s t r z e ż e n i e p a t e n t o w e.

Sposób otrzymywania barwników trójazowych, tem znamienny, że sprzęga się bądź związki 4—4¹ dwuaminoazowe dwuazowane uprzednio tylko z 1 molem kwasu 1-8-dwuoksynaftalinosulfonowego i 1 molem *m*-dwuaminy bądź związki 4¹ nitro- lub 4¹ acydyloamino-1-aminoazowe uprzednio dwuazowane łączy się z kwasem 1-8-dwuoksynaftalinosulfonowym, redukuje nitrogrupę wzgl. odczepia grupę acydylową, produkt przejściowy dwuazuje i sprzęga z *m*-dwuaminą.

Actien-Gesellschaft für
Anilin-Fabrikation.
Zastępca: M. Skrzypkowski,
rzecznik patentowy.